

ve čase se moramo hitro pripravljati. Sleherni Slovence, sleherni Slovenka mora dandanes vedeti, kaj hočemo Slovenci in Jugoslovani v naši Avstriji.

Prva odborova seja vseh naših društev naj bo posvečena spominu velikega našega voditelja in bučitelja dr. Jan. E. Kreka. Ob misli in spominu na njegova dela, na njegove nebrojne žrtve, na njegovo veliko nesebično ljubezen do slovenskega naroda in do njegove lepše bodočnosti si ogrejmó vsi društveni delavci in delavke svoja srca za novo, smotreno in velikopotezno društveno delovanje v smislu programa Krekovega!

Italijansko bojišče.

Od zadnjega našega poročila so naše armade zasedle naslednje kraje: Dne 30. oktobra obmejno trdnjavo Palmanovo (zahodno od Gradiške). Dne 31. oktobra so ob spodnjem in gornjem toku reke Tilment, in sicer med mestoma Latisana in Kodroipo, kateri smo tudi zavzeli, obkolili naši velik del italijanske armade. Vjeli smo pri tem nad 60.000 mož. Isti dan so naši mornarji in mladostrelci zavzeli obmorsko kopališče Gradež (južno od Ogleja). Dne 31. oktobra smo vzeli Lahom močno utrjeno mesto Humin (Gemonia) ob srednjem toku reke Tilment in mostišče Pinzano (na desnem bregu Tilmenta). Naši so ta dan popolnoma izčistili levi breg reke Tilment. Dne 2. novembra so naše prednje čete prodrele na posameznih mestih na desni breg Tilmenta. Dne 4. t. m. je stal že velik del naše armade na drugi strani reke. Naslednji dan, dne 5. novembra, je cesar Karel osebno vodil naše čete ob Tilmentu na zahodno stran. Godbe so svirale vesele koraknice, ko so naše zmagovite čete korakale na mnogih krajih čez reko. Sovražnik izpraznjuje vse svoje postojanke na zahodnem bregu Tilmenta in se umika pred našimi vedno dalje proti zahodu. Od severa prodira v jugozahodni smeri general Krobatin vedno dalje proti velikanski benečanski ravnini. Ta dan (dne 4. nov.) se je začela krhati tudi tirolska bojna črta. Dne 5. novembra pa je armada maršala Konrada-Hecendorfa pognala Italijane z velikega dela dolomitske (Dolomiti so južnovzhodno tirolsko obmejno gorovje) fronte od Križne gore do prelaza Rolle. Naši so iztrgali Italijanom blizu meje ležeči gorski mesteci Cortina d'Ampezzo in San Martino di Castrozza. Na sloviti dolomitski gori Col di Lana, katero so lansko leto Italijani pridobili z znano veliko razstrelbo, veje avstrijska zastava. Na tirolski meji so morali Italijani zapustiti svoje prav močno utrjene postojanke v širini 150 km. Kadorna bo imel veliko dela in skrbi, predno bo svoje umikajoče se čete spravil na varno.

Divje umikanje Italijanov.

Lahi, kakor hitro so premagani, bežijo, kar jih nesejo noge. Tako se sedaj umika tepena Kadornova armada brez vsakega načrta. Angleški in francoski častniki Lahov ne morejo urediti. Vojski pravijo, da jih je sovražnik tako nepričakovano napadel in je bil umik tako nenadoma ukazani, da so vojski kar brez orožja bežali iz svojih postojank. Celi polki, divizije in brigade so položile orožje in se udale Avstrijem. Lahi na mnogih krajih, posebno ob Tilmentu, niti niso imeli toliko časa, da bi uničili nakupljena živila in drugo vojno gradivo.

Kadorna slab poveljnik.

Kadorni očitajo, da se je preveč zanašal na svojo moč in na oslabele sovražnika ter naše nameravane ofenzive sploh ni smatral kot resne. Ko je bila fronta prebita, pa ni umel ustaviti splošnega umikanja čet. Istotako tudi ni znal umikanja svoje armade tako urediti, da bi preprečil tako ogromno obkolitev, kakor je bila ona pri Latisani, kjer je izgubil en dan nad 60.000 vjetih. Splošno se očita Kadorni, da je njegovo slabo vodstvo krivo, da je laška armada izgubila v 12. bitki že blizu četrt milijona mož vjetih in okrog 2000 topov. Kadorna pa je mnenja, da so vse nesreče krivi njegovi slabi vojski. V resnici pa je krivda na obeh straneh.

Štajerski Slovenci zavzeli Humin.

Humin, eno najmočnejših utrjenih mest v gornji Italiji, so vzeli naši vojski s treh strani. Bila je to silna utrdba; najmočnejša, ki je zapirala prehod v Italijo čez Tilment. V mirnih časih so izdali Italijani veliko denarja, da so ga utrdili. Človek bi si mislil, da so ga zdaj med vojsko še bolj utrdili, a ga niso, ker niso računali, da bodo hodili rakovo pot. Mislili so, da pridejo vsaj v Ljubljano, če bi pa morali nazaj, no, saj bi jih bili prešli strelski jarki pri Soči in kaverne tam na Krasu in v gorah. V treh dneh je Humin padel. Prvi so vdrl v pas teh strašnih utrdb Jugoslovani: Štajerski Slovenci našega hrabrega 26. strelskega in črnovojniškega polka. Slava jim!

Velik plen ob Tilmentu.

Samo ob reki Tilment so naši odvzeli Lahom nad 700 topov, katere niso mogli spraviti čez reko. Med plenom se nahaja mnogo dragocenih reči, ki

nam bodo še prav dobro služile — proti njim. Pred vsem strelivo in vseh vrst orožja; čisto novega blaga zelo veliko. Zarabili smo jim cel tovorni vlak 30,5 cm topov, ki so jih najbrže še le pripeljali. Lahi so tako hitro bežali, da so popustili dragoceni tovorni vlak, le lokomotivo so odpeli in odkurili. Veliko skladišče sukna, čevljev, moke, riža in kave so pustili. Železnice v Krmini in Cedad neprestano vozijo plen v Avstrijo. V Vidmu, Cedadu, Huminu, Latisani in drugih večjih krajih na ravnini so naši uplenili ogromne množine izbornega laškega vina, ki se uporabi za vojaštvo in bolnišnice. Vojni poročevalci poročajo, da je vina na Laškem toliko, da ga nimajo spravljena v sodeh, ampak kar v velikih cementnih jamah.

Francozi in Angleži prihajajo Lahom na pomoč.

V Londonu, Parizu in Rimu se vršijo neprestano posvetovanja četverosporazumovih vojskovodij in generalov. Posvetujejo se, kako rešiti Italijo pred splošnim porazom. Ministrska predsednika francoski Painlevé in angleški Lord Zorž sta dne 3. t. m. odpotovala iz Pariza v Rim, kjer se bo vršilo veliko vojno posvetovanje. Sloviti francoski general Foch je že dospel v italijanski glavni stan, da pomaga Kadorni reševati Italijo. Foch bo baje prevzel vodstvo francoskih in angleških pomožnih čet, katere sedaj noč in dan spravljajo v gornjo Italijo. Pomožna armada bo baje štela v 14 dneh 80.000 mož. Tudi velik del solunske armade nameravajo spraviti na italijansko fronto.

Strah pred Heendorffom.

Poveljnik Civrieux, vojaški kritik pariškega lista „Matin“, izvaja, da je glede na vojaški položaj v Italiji pričakovati še drugih prebitij. Konrad pl. Heendorff, ta zakleti sovražnik Italije, še ni stopil na pozorišče, stoji pa s svojimi četami pripravljen na južnem Tirolskem.

Piave ali Pad.

Vojni strokovnjaki si sedaj belijo glave, kje se bo mogla bežeča laška armada postaviti naši v bran. Najprej so trdili, da se bo to zgodilo ob Tilmentu; pozneje so pisali, da bo reka Piave, ki izvira blizu koroško-tirolske meje in se severovzhodno od Benetk izliva v Adrijo, glavna obrambna črta Kadornove armade. Iz sedanjega položaja pa se da sklepati, da se Lahi skoro gotovo tudi ob tej reki ne bodo mogli držati, ker so Heendorffove čete že začele prodirati iz Tirolskega v smeri proti jugozahodu in ogrožajo desni breg Piave. Če se še bo začela tudi naša armada, ki stoji na črti Asiago-Arsiero-Adiža, gibati proti jugu, se bo moral Kadorna najbrž umakniti čelo do reke Pad (Po), ki teče v skoro ravni črti od francosko-švicarske meje proti vzhodu in se južno od Benetk izliva v Adrijo. Mogoče pa tudi je, da se bo laška armada umaknila samo do pasu velikih gornjeitalijanskih trdnjav med rekama Piave in Pad (Benetke, Treviso, Padova, Vičenza, Verona in Mantova).

Kdo je bil prvi v Gorici?

Prvi so vkorakali v Gorico hrvaški junaki 96. pešpolka z generalom Zeidlerjem, braniteljem Gorice, na čelu. Godba je igrala. Hrvati, branitelji Gorice, so posadili prvi v nedeljo zjutraj na razvaline gradu visok železni drog s črno-žolto avstrijsko zastavo, a nad njo velikega avstrijskega orla. Koj ko je zavihrala na Gradu avstrijska zastava, so jo umikajoči se Lahi pozdravili s topovskim ognjem. Bolelo jih je. Zastavo sta razvila na Gradu 18letna soperja Andrija Marušič iz Korčule (37. strelski polk) in Jožef Šule (2. lovski bataljon), Čeh, doma blizu Mlade Boleslave.

Cesar v Gorici.

Lep dan je bil ponedeljek, dne 29. oktobra, se lepši je bil prizor, ki se je nudił brž popoldne v Gorici na Travniku. Skoz Raštelj je prijezdil na čelu generalov in drugega odličnega spremstva sam cesar Karel ob zvoku cesarske himne. Travniki je bil ves natlačen — laških vjetnikov. Cesar se je ljubeznjivo razgovarjal z raznimi dostojanstveniki, z generaloma Boroevičem in Zeidlerjem, deželnim glavarjem proštom Faiduttijem ter si dal predstaviti kot zastopnici v Gorici preostalih domačinov dve nuniuršulinki, ki sta se znali Italijanom v cerkvi tako skriti, da jih niso mogli vzeti seboj. V mestu je ostalo na isti način kakih 40 ljudi. S spremstvom si je ogledal cesar Gorico in okoli štirih popoldne odjezdil do Rajte, kjer je sedel na avtomobil. Sočutje je zrcalilo ljudemilemu vladarju z obraza ves čas in zastopnikom mesta in dežele je cesar zagotavljal cesarsko milost napram tako hudo prizadeti Goriški.

Cesarica Zita na italijanskem bojišču.

Cesarica Zita je dne 6. t. m. dospelá s cesarjem Karlom na italijansko bojišče, kjer je obiskala junake, ki korakajo na fronto, in ranjence v bolnišnicah. Cesarska dvojica je bila povsod sprejeta z velikim navdušenjem.

Razne politične vesti.

V avstrijski državni zbornici je ob začetku torkove seje kratko proslavil zbornični predsednik sijajne zmage naših armad na italijanskem bojišču ter sporočil vest, da so naše čete prekorale na celi črti reko Tilment ter da je moral sovražnik izprazniti na Tirolskem dolomitsko fronto, kar je zbornica z navdušenjem vzela na znanje. — Zbornični predsednik je nato sporočil zbornici, da so delegacije sklicane na dne 3. decembra, vsled česar se bo vršila volitev v delegacije v eni prihodnjih sej. Zbornica je nato razpravljala o nedeljskem počitku in o mezdah delavcev v rudnikih. Poslanec dr. Verstovšek je podrobno slikal razmere v državnem premogovniku v Skalah pri Velenju. Delavstvo v tem rudniku je prepojeno pravega domoljubja ter popolnoma zaupa v vodstvo rudnika, zahtevati se pa mora odločno, da se vse potrebno ukrepe glede prehrane prebivalstva ter glede zdravstvenih zadev. Nato je poslanec izražal zadovoljstvo, da se je tudi jugoslovansko delavstvo izjavilo za združenje Jugoslovancev na podlagi državnopravne izjave z dne 30. majnika. Prihodnja seja v petek, dne 9. novembra.

Bosanski sabor ne bo sklican, kakor se je prvotno mislilo, še v tem letu ali vsaj v doglednem času, čeprav so se vsi zastopniki Bosne in Hercegovine izrekli za sklicanje sabora, ker se vlada očitno boji raznih odkritij o dogodkih zlasti v začetku vojske.

V Nemčiji so se izvršile važne politične spremembe. Dosedanji nemški državni kancelar dr. Mihaelis, ki je ob enem tudi pruski ministrski predsednik, je odstopil in na njegovo mesto je bil imenovan bavarski ministrski predsednik in eden izmed vodij nemških katoličanov, grof Hertling. Nemškim protestantom in nasprotnikom katoličanov ne gre v glavo, da bi mogel biti na čelu nemške vlade — zaveden katoličan.

Španija je dobila novo ministrstvo, katerega načeluje García Prieto. Tudi nova vlada se je izrekla, da Španija v tej svetovni vojski ostane nepristranska.

Tedenske novice.

Cesarjev godovni dan se je obhajal po vsi Avstriji, posebno pa na Slovenskem, zelo slovesno. Na tisoče vernih Slovencev in Slovenk je preteklo nedeljo vroče molilo za srečo blagega našega cesarja, da bi prav kmalu priboril naši domovini tolažljivega mir. Bog živi cesarja Karla in cesarico Zito!

„Zarja“-Gradeč. V soboto, dne 10. t. m., se bo vršil v društvenih prostorih občini zbor slovenskega katoliškega akademičnega tehničnega društva „Zarja“.

Stoletnica velikega Jugoslavana. Dne 8. novembra 1917 je minulo 100 let, kar je bil v Kraljevici pri Sv. Juriju ob Ščavnici rojen velik Jugoslovčan Davorin Trstenjak, župnik v Starem trgu pri Slovenjgradcu, plodovit pisatelj slovenski in narodni ter politični organizator štajerskih Slovencev. To, kar danes nadaljujejo in izvršujejo naši poslanci in voditelji, to delo je započel že okoli leta 1848 in ga vodil do svoje smrti dne 2. februarja 1890 slavni naš rojak Davorin Trstenjak. Naša dolžnost je, da kot rojaki velikega Jugoslavana Trstenjaka proslavimo stoletni spomin njegovega rojstva. Slava, trikratna slava njegovemu spominu!

Šolska sestra Petromila Kukovič. Na vernih duš dan je umrla v Spitališu pri Konjicah š. šolska sestra Petromila Kukovič iz Velikoveca. Z višjim dovoljenjem je prišla na svoj rojstni dom iskat zdravja, a našla je smrt. Bila je na njo dobro pripravljena. Sama je odredila, da jo nosijo beločlebona dekleta Marijine družbe in jo pokopljejo poleg njenega očeta. Pogreba se je udeležila velikanska množica ljudi iz domače fare, pa tudi iz Konjice, iz Žiž, iz Loč in iz Ponikve. Domači pevski zbor je zapel ob odprtem grobu gniljivi „Blagor mu.“ Na veselo svidenje nad zvezdami!

Sedmo vojno posojilo. V trenutku, ko prodirajo naše zmagovalne armade vedno dalje v Italijo, je vlada razpisala 7. vojno posojilo. Pogoji so zelo ugodni. Podpisati je mogoče: 1. 40letno davka prosto 5% no državno posojilo v kosih po 50, 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 K. Obresti se bodo izplačevale v polletnih obrokih za nazaj dne 1. februarja in dne 1. avgusta vsakega leta. Posojilo se bo vračevalo v letih 1923 in 1957 na temelju izžrebanj. Vračevalo se bo po popolni imenski vrednosti, med tem, ko znaša podpisovalna cena le 92 od 100. 2. Davka proste ravnokot 5% ne državne zakladnice v kosih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 K, ki se jih bo vrnilo dne 1. avgusta 1926 po polni imenski vrednosti. Podpisovalna cena je določena s 94 K od 100, obresti se bo naknadno izplačevalo v polletnih obrokih dne 1. februarja in dne 1. avgusta vsakega leta. Podpisovalni rok se je pričel v ponedeljek, dne 5. novembra 1917, in se neha v ponedeljek, dne 3. decembra 1917, ob 12. uri popoldne. Priglasiti se more pri vseh poštah, uradih, davkarjih, bankah, hranilnicah, domačih posojilnicah in šolskih nabiralnicah, kjer je dobiti ta-

ni vsa natančnejša pojasnila. Kdor more, naj podpiše 7. vojno posojilo. Natančnejše v inseratu na 8. strani.

Naš cesar podpisal 24 milijonov 7. vojnega posojila. Naš cesar je podpisal 12 milijonov K 7. avstrijskega in 12 milijonov K 7. ogrskega vojnega posojila, torej z vsem 24 milijonov K 7. vojnega posojila.

Za Tiskovni dom so darovali p. n. gg. Kristan Mihail, slikar v Slivnici, 5 K; Ratej Vinko, postiljon, Sv. Jakob v Slov. gor., 20 K; Jamšek Nikolaj, župnik v Razborju, 50 K; Kovač Jožef v Konjicah 200 K; Gornik Alojzij, posestnik pri Sv. Petru nize Maribora, 20 K; Kostanjevec Ivana, kuharica na Dunaju, 10 K s pripombo: „Malo, a od srca“; H. K. mesto kinčanja groba 20 K; Javšovec Franc, superior v Celju, 20 K; Batistič Kata v Mariboru 5 K; Neudauer Alojz v Gornji Radgoni nabral 21.40 K; Klampfer Janez, mladenič v Partinju, 4 K; vžitkar Juršinski 10 K; Slovenski oslepeli vojaki v Gradcu 22 K; Sturm A. v Mariboru 20 K; Gril Jurij, p. d. Hekrl, Gradiše pri Lučanah, 200 K; Rožman Janez, župnik v Zavodnjem 200 K; Mlinarič Franc v Mariboru 2 K; Stegaršek A. v Mariboru 1 K; Meško Anton, deželni poslanec, 10 K; Zemljč Matija, župnik pri Sv. Tomažu, 200 K; Klemenčič Janez, Sv. Martin pri Vurbergu, 2 K; Vojniška duhovščina 210 K; Nabrano v kaplaniji v Sošanju 25 K; G. G. v Gradcu 1000 K; Neimenovana v Gradcu 80 K; † A. Turnšek v Nazarjih 50 K; Lajh Fr. pri Malinedelji 2 K; Ploj Matej 5 K; Ploj Marija 5 K; Ploj V. 2 K, vsi trije iz G. Senarske. — Priserena hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru.

Slovenski oslepeli vojaki v Gradcu so zbrali za Tiskovni dom — 22 K! Res v srce nas je ganilo, ko smo prejeli ta dar oslepelih revežev! Darovali so po 2 K Stajerci: Kramer Franc, Šoster Franc, Zilavec Filip; Kranjci: Pleško Anton, Mevle Franc, Filipič Franc, Korošec Franc, Pirjevec Franc; Istriani: Runko Peter, Messe Maks, Sugar Jurij. Č. se stra, ki streže oslepelim junakom in ki nam je poslala ta dar, res opravičeno piše: „Milo se mi je storilo, ko so mi naši oslepeli vojaki prinesli svoj prispevek za Tiskovni dom. Oslepel vojak je že itak žrtvoval najdražje, kar je imel — luč oči — za domovino in za vse njene interese. Vsak tak nesrečnik, ki se poleg tega položi svoj dar na narodni oltar, zasluži, da mu postavimo zlat spomenik naše ljubezni. Sprejmite torej skromni, a velikodušni dar najbednejših žrtev svetovne vojske!“ Cenjeni čitatelji, v koliko srečnejšem položaju ste Vi, ki imate zdrave oči! Ako oslepeli vojaki žrtvujejo za Tiskovni dom, koliko lažje stori to vsak drugi Slovenec. Če ima zdrave oči in zdrave ude. Zato, dragi čitatelji, naj Vam bodo slovenski slepci v spodbudo in posnemanje, da tudi Vi odločite skromen dar za isti narodni namen in ga pošljete na naslov: Tiskovni dom v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Graški Slovenec za Tiskovni dom. Iz Gradca se nam piše: Z velikim veseljem sem čital oklic na slovenski narod zaradi ustanovitve »Tiskovnega doma« v Mariboru. Vem, da se bo naše dobro in zavedno ljudstvo v polni meri odzvalo temu oklicu in prispevalo po svojih močeh. Postavimo si trdnjavo v našem Mariboru, proti kateri bodo zaman vsi sovražni napadi. Ena misel, ena želja se me je polastila, ko sem čital ta oklic. Kaj je z našim mariborskim slovenskim šolskim vprašanjem? Ali bi merodajni krogi ne tehtali tudi vprašanja, da se zajedno s Tiskovnim domom dvigne dom naši nadi, naši bodočnosti — naši mladini! Mladina je naša edina rešitev. Skrbimo za to, da nam sovražnik ne zastrupi teh malih. Bodimo edini za narodno stvar, delajmo skupno za našo bodočnost!

Č. g. Rajmund Bratanič, c. in k. vojni kurat, ki se nahaja že od 1. 1914 v ruskem vjetništvu, piše svoji sestri Mariji Cerovšek v Šmarju pri Jelšah obširno pismo, datirano z dne 9. maja 1917. Piše, da se mu ne godi slabo, a se nahaja v kraju, kjer je ena sama mrzla pustinja. Iskreno pozdravlja vse sorodnike in znance. Njegov naslov je: vojni kurat R. B., Dauria, Zabajkalskaja oblast, Sibirija.

Občni zbor »Zgodovinskega društva«, ob enem slavnostna seja v spomin stoletnice rojstva Davorina Trstenjaka se vrši 11. novembra t. l. ob pol 3. uri popoldne v ravnateljski sobi posojilnice v mariborskem Narodnem domu. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Spomin stoletnice Trstenjakovega rojstva. (Govor). 3. Poročilo o društvenem stanju in delovanju. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi uljudno vabi Predsedstvo.

Nemški zagrizenec. Vojno-preskrbovalni urad je razposlal lepake, s katerimi prosi prispevkov za namene vojnega skrbstva. Ti lepaki so sestavljeni ne samo v nemščini, marveč tudi v slovanskih jezikih. Nekaj takih slovanskih lepakov je prišlo v roke mariborskim Nemcem, celo mestnemu svetu se jih je

doposlalo precejšnje število. Nad tem velikansko zgražanje v nemškem taboru. Njeno Velikastvo Vojna Germanija je globoko užaljena in hučo razkačena, ker se njenim ljubim otrokom vsiljuje takšen jezik, kakor je slovenščina. Pozvala je svoje verne oprede, mariborske občinske zastopnike, da so v mariborskem občinskem svetu vložili oster ugovor zoper uradno pospeševanje poslovenjenja in zahtevali od nemških poslancev, da stopijo zoper vlado v ostro opozicijo. Slovenski jezik torej upliva na nemške nacionalce na tak način in s tako močjo, kakor rdeča barva na gotove živali. To velja za politiko. Za gospodarsko življenje pa je tem nemškim zagrizencem slovenščina dobro sredstvo, s katerim so razni trgovci, obrtniki in prodajalci slovenske odjemalce vabili k sebi ter jim izvajali denar. Za to je slovenščina dobra. Dobra je tudi za tiste neštevilne Nemce, ki ne samo po nedeljah in praznikih, temveč vsak dan stikajo po slovanskih vaseh in trgih za živili. Tukaj nič ne ugovarjajo zoper slovenščino, še marveč prav lepo prosijo s slovanskimi besedami raznovrstnih živil. Kako gladko jim takrat teče slovenščina, kakor da bi jim žuborela naravnost iz srca. Kadar ima Nemec od slovenščine koristi, se Vojna Germanija ne čuti razžaljena; le kadar gre za enakopravnost slovenskega jezika in za pravice slovenskega naroda, razvname duh Germanije nemškega Mihelna, da bljuje jezo in sovraštvo zoper slovensko ljudstvo. Pa bo prišel dan obračuna tudi za nemško farizejstvo in za vsenemško zagrizenost.

Posnemajte! Spodnještajerski Nemci in nemškutarji najodločnejše ugovarjajo zoper slovenske lepake, katere jim je doposlal vojnopreskrbovalni urad. Take lepake mečejo, kakor poroča nemški dopisnik iz Slov. Bistrice, ogorčeni v koš. Slovenci, posnemajte! Vi imate pravico do slovanskih dopisov in slovanskih tiskovin. Koliko pa je uradov in uradnikov na Spodnjem Štajerskem, ki vam pošiljajo samo nemške dopise in nemške tiskovine. Posnemajte spodnještajerske nemškutarje! Kdor je uradnik na Sp. Štajerskem, mora znati slovensko in mora uradovati slovensko. Če ne, ne sodi med Slovence; naj pobere šila in kopita in naj gre!

Posojilnice na Slov. Štajerskem, članice Združene Zveze v Ljubljani, so podpisale 4., 5. in 6. vojnega posojila za se nad 1.700.000 K, za stranke pa nad 2.700.000 K. Vseh vojnih posojil so podpisale imenovane posojilnice za se čez 2 milijona K, za stranke čez 4 milijone K, kar jasno priča o domoljubnem mišljenju slovenskega kmetkega ljudstva.

Radost med begunci. Sijajne zmage našega orožja ob Soči so vzbudile zlasti med našimi goriškimi begunci nepopisno radost. Ljudje kar verjeti niso hoteli, ko je prihajala ena vesela vest za drugo. Ko so se pa prepričali, da zmagovalna poročila niso sanje, temveč radostna resnica, so se jim razjasnili obrazi in po dolgi, dolgi meseci so se zopet enkrat vdajali pristrčnemu veselju. Na mah je bilo pozabljeno, kar so morali pretrpeti na bridkih potih begunstva, saj jim je žarko razsvetila nada, da bo v kratkem konec pregnanstva. Otrlesi so se pa obenem tudi morečega strahu, da bi postala solnčna Goriška plen grabežljivih Italijanov in bi bili goriški Slovenci odcepljeni od ostalih Jugoslovancev. Sedaj so proč te grozeče skrbi: Goriško je zopet naše in ostane naše! Pri vsej radosti pa begunci nismo pozabili, da smo dolžni tudi zahvalo in sicer v prvi vrsti vsemogočnemu Gospodarju bojnih trum. Gotovo povsod, kjer prebivajo naši goriški begunci, so v teh dneh kipele vroče zahvalne molitve pred prestol Najvišjega. Begunci v Gornji Savinjski dolini smo imeli v torek, dne 30. oktobra popoldne v samostanski cerkvi v Nazarjih slovesni blagoslov z zahvalno pesmijo. Kljub slabemu vremenu je bila cerkev polna. Tudi več domačinov je prihitelo z nami zahvaljevat se Vsemogočnemu.

Slovenska podjetnost in iznajdljivost. Od Sv. Ilje pod Turjakom nam poročajo: Kdo bi mislil, da bi si tu pod Veliko Kapo in Črnim Vrhom svetili z elektriko! Marsikdo nas morda zaviđa, zlasti sedaj, ko je povsod tako trda za svečavo. Mislil bo pa morda kdo, da je tu zopet kak Nemec ali kaka nemška družba na delu. Ne, to je moždomačin, zaveden Slovenec, g. Jakob Jaš, oskrbnik pri milijonskem posestniku g. Pergerju v Mislinji. Električni motor žene turbina na vodo. Ista turbina bo gnala tri mlinske kamne in vsesavala vodo za hidrantično stiskalnico s 500 volti in najnovejšimi pripravi za pripravljanje jedilnega olja. Vse to je misel g. Jaša, vse izvršuje v svoji režiji. Sam ni šolan, kar vedno obžaluje. Zato pa da šolati 3 svoje sine, dva v gimnaziji v Celju, enega v gozdarski šoli v Brucku na Gor. Štajerskem. Mi, ki uživamo debrote g. Jaša, ga lepo zahvaljujemo, vsa slovenska javnost nam pa mora čestitati, da imamo tako skušenega, pa — kar nam Slovincem tako manjka — tako podjetnega moža. Bog nam daj mnogo takih mož, ki bi znali tako

izrabljati vodne sile in druge zaklade bogate naš slovenske zemlje!

Podpirajmo misijone! Piše se nam: Celo življenje misijonarja je neprestana daritev za zveličanje duš, to razvidimo iz sledečih vrstic afriškega misijonarja iz misijonske družbe sv. Jožefa: „Predstavljen sem v Igango, da nadomestujem blagega o. Drantmana, ki se je moral vrniti v Evropo, da se podvrže nevarni operaciji. Dal Bog, da se vneti misijonar zdrav vrne v svoj delokrog! Moja sedanja župnija je naravnost velikanska. Steje namreč krog 100.000 duš, ki se morajo še le učiti spoznavati presladka imena Jezus in Marija. Da, 100.000 duš v krepkih hudega duha, duš, na katere preže še od vseh strani krivoverci, ki se trudijo na vse načine, da se jih polaste. Na mojem prvem misijonskem potovanju sem moral krvavečega srca tisočim ubogih otročičev odkloniti prošnjo za sv. krst. In zakaj to? Ker mi primanjkuje sredstev za njih vzdrževanje v misijonu. Toda ali naj dopustimo, da nam jih ugrabijo protestanti, ki razpolagajo z bogatimi pripomočki? Naj li ostanemo brezbrizni, ko nam tisoči teh ljubljencev božjega Srca kliče: „Usmilite se nas, usmilite vsaj vi, prijatelji naši!“ Ne, tisočkrat ne! In naj mi bo še toliko trpeti, če tudi mi je gladu umreti, naj pride karkoli, na vse sem pripravljen, le samo, da te nedolžne duše pridobim za Jezusovo vero, da morejo nekoč gledati neizmerno veličastvo božje in uživati nebeško veselje. V imenu Jezusovem in Marijinem in iz ljubezni do tistih duš, za katere je naš Odrašenik prelil svojo dragoceno kri, pristrčno prosim blaga srca, da mi pomagajo, da morem Gospodu priversti one tisoče, ki tako hrepene po sladki sreči, poznati imena Jezusa in Marije! Vsi ti otročiči bodo dan za dnem pošiljali svoje molitvice k Vsemogočnemu za vse one, kateri nam bodo, vključ z žrtvam, katere jim nalaga strašna svetovna vojska, omogočili, za časa njih pouka in priprave na sveti krst sprejeti jih v misijon. Trdno zaupam v Gospoda in moje upanje ne bo osramočeno!“ Kdor želi sodelovati pri velikem delu reševanja neumrjanih duš in postati deležen zaslužnega misijonarja doma, naj si nabavi „Misijonski Klaverjev Koledar 1918.“ — Glejte inserat!

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejema prijave za sedmo avstrijsko vojno posojilo.

Prodajalna Tiskarne sv. Cirila se mora vsled odloka c. k. namestništva kakor vse druge prodajalne od zdaj naprej vsak dan že ob 5. uri popoldne zapreti. Časniki se bodo raditega od pete ure naprej dobivali v upravištvu „Slov. Gospodarja“ (vhod pri glavnih vratih na desno).

Domače klanje svinj na kmetih je sedaj še prosto in ni treba za to nikjer prositi klavnega dovoljenja. Vsaj do 1. decembra ali do 1. januarja bo ostalo pri starem. Nasprotniki kmetkega ljudstva se trudijo, da bi pri vladi izposlovali odredbo, da bi ljudje na deželi smeli klati same toliko svinj, kolikor bi jih predpisala oblast. Če bo grof Clary res ugodil nakani mesarjev in mešnarjev in bo določil, koliko in kako težke svinje bo smel posestnik zaklati za domačo rabo in bo moral imeti za to še uradno dovoljenje, potem ni čuda, če bo postalo naše ljudstvo še bolj nezačudljivo s tuji-uradniki, ki nam kujejo take odredbe.

Zaradi vojaških rekvizicij. Po Slov. Štajerju so se začele z veliko strogostjo vojaške rekvizicije. Na podlagi popolnoma netočnih podatkov o nasadu se zahtevajo množine, da ljudje ne vedo, kaj bo za nje same ostalo. Zato je treba pomniti: Krompirja si sme vsak producent (posestnik ali najemnik) obdržati za vsako osebo v družini 100 kg. Ako je torej 5 oseb v družini, si sme obdržati 500 kg. Za seme si sme za hektar ohraniti do 25 meterskih stotov. Za krmljenje in za izgubo, t. j. za gnil krompir, se odračuna 22% od pridelane količine. Te množine naj si vsakdo sešteje in to si sme obdržati na vsak način. Le kar je več, do tega ima rekvizicijska komisija pravico. Komur so torej predpisali toliko, da bi moral oddati tudi od množine, ki mu pristaja, temu ni treba vse predpisane množine oddati, pač pa mora takoj javiti okolišni glavarstvu, kaj je storil in zakaj je to storil. Isto velja tudi o drugih pridelkih, ki se sedaj rekvirirajo. Pšenice, rži, ječmena, koruze, prosa in ajde morajo vsakemu posestniku pustiti toliko, da bo imel do nove žetve, t. j. do 1. avgusta 1918 (koruze do 1. oktobra 1918) na mesec 10 kg vsega zrnja za osebo. V to količino se računajo v jednaki meri vse vrste žita, ki jih imaš v zalogi. Semensko žito ti morajo brezpogojno pustiti, nadalje ti morajo pustiti vse zadnje žito in 20% pridelanega ječmena in koruze (ko si odračunal seme) za krmo živini. Ovsa morajo pustiti za vsakega konja na dan 1 kg. Fižola ti morajo pustiti za osebo 12 kg na leto in seme.

Promet z vinom in sadjevcem prost. Cesarški namestnik grof Clary je naznanil poslancu dr. Korošen, da ostane promet z vinskimi in sadnim moštom na Štajerskem še tudi nadalje prost in da je samo za prevoz tega blaga iz dežele treba prevoznega dovoljenja. Opustila se je tudi misel, ustanoviti urad za promet z vinom in sadjevcem. Sadjevec še torej ni zaplenjen.

Za prevoz zelja, repe in korenja po železnici v množinah od 100 kg naprej se mora dobiti prevoznovo dovoljenje, ki ga daje urad za promet z zelenjavo in sadjem na Dunaju ali v Gradcu (Gemüse- u. Obst-Landesstelle).

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi mehki neotesani 45—55 K, trdi 70—110 K, mehke deske 96—128 kron, trde deske 130—142 K. Popraševanje po hrastovem lesu in po mehkih deskah je vedno večje, blaga primanjkuje.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu naraščajo cene za tuj hmelj in so se gibale med 95—120 K za 50 kg, tudi so že pokupljene vse zaloge tujega hmelja starih letnikov po 50—60 K za 50 kg. Nemški nakupovalci kupujejo stare hmeljske zaloge za primestek k tobaku za nemško vojaštvo.

Deželni davek na vino. V zadnji seji deželne ga odbora je predlagal finančni poročevalec pl. Kaan, da se deželni vinski davek za slučaj, ako se ne uvede državni vinski davek, pobira tudi v letu 1918. Slovenski odbornik dr. Verstovšek je zopet odločno ugovarjal proti temu davku, ki je zaradi tega krivičen, ker ga mora plačevati samo večinoma slovenski del dežele. Dohodki iz tega davka znašajo dosedaj približno 150.000 K. Ugovori slovenskega odbornika niso nič pomagali, nemško-nacionalna večina deželne odbora je sklenila proti glasovoma dr. Verstovška in Hagenhoferja pobirati ta davek še za leto 1918.

Zemljiški davek. V finančnem odseku je posl. Benkovič pri razpravi o vojnih dokladah na direktne davke predlagal, da se črta oni del cesarske naredbe od marca l. 1917, s katerim se je razveljavilo postave o odpisu zemljiškega davka vsled vremenskih nezgod, peronospore itd. in da se v tem oziru zopet upelje prejšnje določbe. Ostali agrarni poslanci so se temu predlogu pridružili.

Vojni vjetniki. Posl. dr. Benkovič in tov. interpelirajo domobranskega ministra radi nameravnega odlegljenja vjetnikov iz Sp. Štajerske.

Razne novice.

Ukradeno 12.000 vreč moke. Iz Dunaja poročajo, da je iz kladišča paromlina Vouviller bilo ukradeno 12.000 vreč moke v vrednosti 72.000 K.

Velika zaplomba manufakturnega blaga. Na Dunaju so zaplenili te dni 189.000 kg raznega manufakturnega blaga, ki se je imelo prodati v inozemstvo za oderuške cene, sedaj pa se bo to blago prodalo za normalno ceno revnemu prebivalstvu.

Svojega strica je vjel. Blizu Tolmina je go-riski Slovenec pešec Florijan Sfiligot vjel svojega strica Jožefa Forlando, ki je služil kot major v kiski armadi. Nepričakovano srečanje!

Dopisi.

Maribor. Kdor hoče v mariborskem okraju prevažati drva ali kak drug les po železnici, mora za to imeti prevoznovo dovoljenje, ki se dobi v prehranjevalnem uradu mariborskega okrajnega glavarstva v Edmund Smidovi ulici.

Maribor. Stari dravski most bodo začeli te dni podirati. Na desnem bregu bodo pustili samo nekaj metrov mostu za spravljjanje odpadkov v Dravo.

Ruše. Dne 24. oktobra je umrl mladenič Anton Romat, krojač. Bil je 25 let cerkovnik v Rušah, ves kinč v tej cerkvi je delo njegovih pridnih rok, za kar mu bodi plačnik ljubi Bog. Vsem pobožnim ruskim romarjem se priporoča v pobožno molitev!

Sv. Barbara pri Mariboru. Dne 4. novembra je preminul obče spoštovani Fr. Skofič, učitelj v p. Previden s sv. zakramenti za umirajočce, je blagi pokojnik mirno v Gospodu zaspal v 75. letu svojega življenja. Bil je tudi več let organist pri Sv. Barbari. Kot učitelj je vestno služboval in neumorno deloval pri Sv. Petru pri Mariboru, v Središču, pri Kapeli, pri Sv. Antonu v Slov. gor., pri Sv. Rupertu v Slov. gor., pri Sv. Juriju v Slov. gor., pri Sv. Križu nad Mariborom, pri Vurbergu in naposled pri Sv. Barbari. Za njegovo požrtvovalno ljubezen do šolske mladine in za trud naj mu bo zemljica lahka! Na svidenje nad zvezdami!

Marija Snežna na Velki. V nedeljo, dne 28. oktobra, je umrla Julijana Pivec in čez dva uri je vzela njeno devetletno hčerko Juliko seboj. Bila je komaj 31 let stara, ko jo je Bog poklical v svoje naročje. Bila je dobra mati svojih otrok; zelo lepo jih je učila moliti, bila je goreča častilka sv. zakramentov. Mati in hčerka sta pokopani skupaj v eno grobnico. Na svidenje v nebesih!

Sv. Križ na Murskem polju. Tužno se je dne 18. oktobra oglasil naš zvon, ko nam je naznanjal, da nas je zapustila pridna mladenka Antonija Marinič iz Kokorič. V najlepšem cvetu let ji je kostna jetika ugonobila mlado življenje. Zapustila nam je lep vzgled potrpežljivosti in hrepenenja po Marijini dru-

žbi, čegar članice so ji tudi priredile krasen spre-vod. Njena izguba je za mater-vdovo in druge doma-če tem večja, ker jim je dne 7. julija l. l. padel v Galiciji njeni brat Alojz tudi v najlepši dobi 21 let. Bog naj oba sprejme v svoje brezkončno veselje — domačim pa podeli svojo tolažbo!

Stoprce pri Rogatcu. Tatovi, ki so lansko jesen in zimo strašili po rogaškem okraju, so se prejšnjo nedeljo, dne 28. oktobra, zopet tukaj pojavili. Izbrali so si zopet viharo noč, da se sum ni slisal. Udrli so pri mnogih posestnikih, kradli, kar jim je prišlo pod roke, najljubša so jim bila živila in obleka. Tudi letošnjo dobro vinsko kapljico so si v dveh kletah privoščili. Po cigaretnem papirju, ki so ga v neki kleti pustili, se da sklepati, da so bili ti tatovi Hrvatje.

Konjice. V Konjiški vasi je umrla Marija Petelinek, p. d. Lukačeva. Nemila smrt nam jo je ugrabila v cvetu njene mladosti. Bila je zvesta članica Križevske družbe in Dekliške zveze. Naj počiva v miru!

Konjice. Naš mladeniški sestarek 14. p. m. se je dobro obnesel. Lepo število zavednih mladeničev je vstopilo v »Mladeniško zvezo«. Upamo, da se bodo vsi z istim navdušenjem udeleževali mesečnih sestankov in sploh vstrajali na poti prave izobrazbe in omike. — Tudi »Dekliška Zveza« našega »Bralnega društva« kaj vsrajno, čeravno tiho deluje. Imamo mesečne sestanke, kjer pridejo v predres vsa vprašanja, ki se tičejo mladinske vzgoje, pa tudi vprašanja, ki jih je spravil na dan sedanjí veliki čas. Pevski zbor pa skrbi za potrebno razvedrilo. V četrtek, 25. p. m. pa smo opravili sv. mašo zadušnico za ustanoviteljem naših društev, nepozabnim dr. Janezom Krekom. S hvaležnostjo v srcih smo molili za dušni mir velikega pokojnika.

Galicija pri Celju. Tukaj je dne 23. oktobra umrl Alojzij Sklamba, posestnik na Hramšah. Pri okleščevanju hrastovega lista je padel z drevesa, si strl hrbtenico in umrl po velikem trpljenju. Blagemu mladeniču svetila večna luč! — Iz vojnega vjetništva na Ruskem se je oglašil po treh letih Miha Trnovšek, p. d. Jeračev. Starši so ga že dolgo objokovali kot rajnega, pred kratkim pa prejmejo dopisnico iz Rusije, da je Miha zdrav! Koliko veselje za potre starš!

Petrovče. V nedeljo, dne 11. novembra, se bo vršil občni zbor Dekliške zveze. Večernice ob pol 3. uri, nauk za Marijino družbo in nato zborovanje v društveni sobi. Vspored obeta biti jako zanimiv, zato ste vse mladenke, ne samo prejšnje članice, naj-prijazneje vabljene, da pridete v najboljnejšem številu. Dolžnost Vas kliče. Torej v nedeljo vse v Petrovče!

Vransko. Nesreča je hotela, da sta na Vologi pod lipo dne 23. oktobra našla na pašniku devetletna solarčka Jožek Slapnik in Julika Zupan granato od strelne vaje in se ž njo igrala; izstrelak pa ni hotel razumeti nedolžne šale in je oba otroka smrtno razmesaril. Pogreba dne 25. oktobra se je udeležila vsa šolska mladina in obilo drugega ljudstva. Previdnosti ni nikoli preveč!

Sv. III pod Turjakom. Za nami je lepa cesarska slavnost. Vsakdo se je moral nasmehnuti malim »sotdatom-pevcem«. Po slavnostnem govoru smo vzljubili presv. cesarja Karla, prijatelja miru, vsem svojim narodom pravičnega vladarja in ljudomilega kneza trpečega ljudstva. Pomenljiv prizor, kako je »Jugoslavija« prosila presv. vladarja s Simon Gregorčičem, da »osrečiti jo hoti«. Pri igrici »Čašica kave« smo se spominjali prav živo blaženih časov miru. Vsi, mali in veliki, kot peveci, deklamatorji in igralci, so lepo rešili svoje vloge. Ni čudo! Saj je veljalo vse ljubljenu našemu cesarju Karlu, saj je slo vse od srca. Goriški begunci dobijo prostovoljni dar 77 K.

Podgorje pri Slovenjgradcu. Tukaj je dne 5. oktobra, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal v 56. letu svoje starosti Janez Vrčkovnik, p. d. Novak. Bil je 30 let cerkovni ključar in ravno tako dolgo občinski odbornik, devet let župan in član okrajnega zastopa. Bil je zelo priljubljen ter dober in izvrsten župan. V teh težkih dnevih je rad pomagal vsakemu, kolikor je bilo v njegovi moči. Za njim žaluje cela občina, posebno pa žena in otroci, štiri hčerke in dva sinova, katera sta na bojnem polju in se nista mogla udeležiti pogreba, kateri se je vršil dne 7. oktobra. Da je rajni Novak bil čist in spoštovan, spričuje njegov pogreb, katerega se je udeležil vodja okrajnega glavarstva ter velika množica ljudi, ki so prišli od vseh strani. Pogreb je bil veličasten: Podgorje še ne pomeni tako slovesnega pogreba. Rajnega sta na zadnji poti spremljala dva gg. duhovnika: domači č. g. župnik Pečnik ter č. g. kaplan iz Starega trga. V farni cerkvi je domači č. g. župnik govoril ganljive besede o rajnem županu in zvestem cerkvenem ključarju. Blagi Novak naj v miru počiva! Spoštovani rodbini pa naše so-žalje!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Življenje za cesarja in domovino je doslej darovalo 47 mož in mladeničev iz naše župnije. Doma pa je 13. oktobra t. l. smrt pretrgala nit življenja 41 let staremu

kmetu Jožetu Osojnik, ki zapušča zalujočo vdovo in 4 otročiče. Bil je zvest naročnik »Slov. Gospodarja«, mož vere, vesele narave, vobče priljubljen, kar je pričal njegov pogreb. Svetila mu večna luč!

Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, 30. septembra, je imela tukajšnja podružnica »Svete vojske« svoj občni zbor. V 4. poslovnem letu je štela 78 udov, med temi 3 abstinente in 75 zmernikov. G. profesor dr. Kovačič iz Maribora je govoril o silnih škodah nezmernosti v pitju zlasti med vojsko, kaplan M. Avsič od Sv. Križa pa je razložil v iskrenih besedah, kako dobra reč je za človeka abstenenca ali popolna zdržnost glede pitja alkoholnih pijač. Naj bi govora obeh govornikov-abstinentov rodila vsaj ta sad, da bi naši ljudje uživali letošnjo nađ vse možno vinsko kapljico previdno in zmerno, ker bo sicer premnogo škode na duši in na telesu. — Dne 9. okt. je tukaj umrl najstarejši mož v župniji, Anton Stiplovšek-Križanski, v 89. letu svoje starosti. Rajni, brat bivšega župnika v Ločah, Valentina Stiplovšek in oče c. kr. davkarja Franca Stiplovšek na Vranskem, je bil priden gospodar, ki je lepo oskrbel vse atroke. — Smrt voditelja Slovencev dr. Kreka je tudi nas močno potrla. Na občnem zboru naše posojilnice dne 14. oktobra mu je njen načelnik izpregovoril sožalnice in vse ude povabil k mrtvaškemu opravilu, ki se je vršilo dne 16. oktobra zanj. Mladeniška zveza se je velikega rajnika spominjala na svojem sestanku dne 21. oktobra.

Koprivnica. Dne 25. oktobra je umrla Jožeta Kunej, hčerka tukajšnjega župana, cerkvena pevka in igralka tukajšnjega Bralnega društva. Bila je v cvetu mladosti, stara 27 let. Telesni ostanki so bili prenešeni dne 28. oktobra iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče ob mnogobrojni udeležbi. Pogreb je vodil ob asistenci dveh duhovnikov č. g. župnik Deberšek. Sv. mašo-zadušnico pa je služil č. g. Čepin, vpokojeni župnik. Svetila pokojnici večna luč!

Najnovejša poročila.

Najnovejša avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 7. novembra.

Italijansko bojišče.

Italijani so v popolnem umiku proti reki Piavi. Naša zasledovalna podvzeta potekajo načrtoma. Obkoljevalno skupno delovanje avstro-ogrskih gorskih čet je prisililo južno-zahodno od mesta Tolmezzo nekaj tisoč Italijanov, da so se udali.

Iz nemškega uradnega poročila.

Berlin, 7. novembra.

Italijansko bojišče.

V gorovju in na benečanski ravani se nadaljuje zasledovanje. Vjeli smo več tisoč mož.

V strelskih jarkah nobene zime več.

Iz Monakovega se dne 7. novembra poroča:

Iz Rima došla poročila pravijo, da so razmere v Italiji popolnoma drugačne, kakor jih slikajo italijanska uradna poročila. Komisar za živila je priznal, da Italija ne more zdržati nobene zimske vojske več. Veliko vojakov se je branilo, da bi se še nadalje bojevali, več vojakov je pa bilo ustreljenih, ker so dezertirali. Povsod se je klicalo: »V strelskih jarkih nobene zime več!«

Listnica uredništva.

I. P. Podvinci pri Ptuj: Do danes se nismo dobili tistega poročila. — M. Z. Oplotnica: Cena 3 K za liter je cena za »srednje« vino, t. j. vino, ki ima do 16% sladkorja. Za vino nad 16% pa se sme zahtevati primeroma več, a trdno določene cene ni. Cena za izabelo je sicer določena na 1 K, a zdi se nam, da je prenizka in da se malokdo drži te cene. — Slovenski rudar. Meža ob Dravi: Zakaj se ne podpišete? Dopisov brez podpisa ne moremo priobčiti. — Petrovče pri Celju: Vrlim vojakom vračamo iskrene pozdrave! — L. ova-Sv. Benedikt: Mladoletnim (do 16. leta) se ne sme prodajati tobaka. — Mnogim dopisnikom: Vsled skromnega prostora, ki ga imamo tokrat na razpolago, smo morali izpustiti mnoge dopisov, vse »Žrtve« in več drugega gradiva.